

עין משפט
גד מצוה

נ: ר"ן

הנודר מן המבושל פרק ששי נדרים

רש"י

מסורת הש"ס

(א) תענית 12. ג. ע' פרש"י
ע"י טו: ד"ה פתי אומתא,
(ב) ענין עין קלה. משום
קלה של כרוז בפיו ובלעו,
(ג) [מעשרות פ"ב מ"ח],
(ד) ז"ל צדיקה ולא אומתא
לכר קפרה כמד וכ"א
(ה) ע"י, (ו) [מסות כד:]
(ז) עין לעיל.

הגהות הב"ח

(א) גמ' על החרתא
הפירו: (ב) שם חף אורייתא
כן א"ל והאיכא: (ג) שם
אלפא דינרי דענייל לה:
(ד) שם וחס אום ביה
כיצא:

מוסף רש"י

במאני דפחרא. דרך
שוק אמר ומתנו מה
את אומתא וי' והלא אביך
ומתן זין כללית מטעמין
של חס (תענית 1). פתח.
חס על יודי ויזל (דניאל ב
18). וסרי. הבאיש (סוכה
1). יומא דמחייך ביה
רבי אחיא פורענותא
לעלמא. שהיה דואג
ממדי צלות ישראל ובחילו
(סוכה ג.).

פירוש הרא"ש

ובן אשתו של
טורנוסרופוס. שנתגייר
ושמא ר' עקיבא: וכן
קטייעא בר שלום. פ"ק
דע"י (דף י"ג) שנתן כל
ממנו לר"ע ותלמידיו:
על לחרתא. נכנס הקוף
לחור אחד מלאו ריבוע
על מנגליות ומתנו לו
המרגלות לפנים משורת
הדין: בבלי מבוער.
שהיה שמור: (פיסקא) עד
דבתו ופירא. עד שמתקין
שיכול ללגלג: בקולחא.
היינו בילת טורנוסרופוס והיה
מחלש עד שגני צינו
מורטיין עבר לחסם עליו:
בבלופסין לא יאכל
בבגרות שוח. פועל העושה
אוכל כמה שהוא עושה
דקניו כ' מצא צרכס
רעך וגי' ומקומין ליה
בפועל ואמרינן צב"ת (ד'
55): דאינו אוכל אלף
מאותו המין שהוא עושה
דלופסין וקמ"ל הכא דלע"ג
דלופסין ונתן שוח שהיה
מין תלויס אפי' הכי חשיבי
כעני מינין: דעבדין מנהון
לפדי. מיני מאכלים: אנו
אפילו בעינינו לא ראינו.
שאינו אנו יודעין לתקן כל
ק' מיני מאכלים:

ומן אשתו של טורנוסרופוס. אדון אחד ששמו רופוס והיה מטפטט בדברי תורה כנגד ר"ע והיה ר"ע מנלחו בכל פעם והיה אותו אדון מתבייש וזכר וסיפר לאשתו אמרה לו אני אפתחו ואכשילתו לפי שהיתה יפת תואר ציטר באתה אללו וגילתה שוקה כנגדו ורק ר"ע ושחק וזכה אמרה לו מדוע עשית כן אמר לה השנים אומר לך מה שרקקתי בשביל שמטיפה סרוחה באת וביכתי בשביל שיופך עמיד לבלות בדרך ומה ששחק לא רצה לומר לה אעפ"כ הפצירה זו עד שאמר לה שעמדה להמגייר ומגשף לו אמרה לו וכי יש משונה אמר לה הן ומגיירי לאחר שמת בעלה וגשפת לו והציבה לו ממון גדול: מן קטייעא צר שלום. מפורש במסכת ע"ז פ"ק (דף 17): קופא. קוף: על לחסא. נכנס הקוף בחור אחד צקרקע: רביע. רובץ: הכי דין. כמו שדנתי אתה בתמייה: ידעס ליה. מוכרת אותו: ורבה כריסיה. בטן גדול יש לו: טורמיטא עצדא דעצדי ליה. להיה צילה טורמיטא שווי אלפא זוזי: עד דמטוטרא. שמתעטת כדי שיכול לבלוע שלימה: וחי איס ציס כיצא. צמיעו סרין עליה על ההיא צילה וניכר זה: ודנפקא ממעיו. שלימה ידע אסיא כו': הוה צדיק נפשיה בקולחא.

היינו דומיא דצילה טורמיטא והיה מפשפש כל מעיו אם יש צדן כלז והיה מתחלש ומתעלף כל כך עד שאשתו צוכה עליו ותולשת שערות מחמת דלגה: היה עושה. הפועל שמלכת לו בכלופסין: לא יאכל בצנות שצע. שלא הרשתו המורה לאכול אלף מאותו המין שהוא מלקט דכתיב כי מצא צרכס רעך ואכלת ענבים וגו' (דברים 20): לפדי. מיני מאכל: לאגמורי אלפא מיני לפדי. שילמדו לעשות אלף מיני מאכל: אומניה לדינא. על מאתים מין שלא לימדו: אצוסינו אמרו נשינו טובה. דכתיב נשיתי טובה (איכה ג) שראוה כבר אלף שעכשיו שחווה אצל אנו לא ראינו טובה מעולם שאין אנו יודעים כמה מיני טעם יש בפירות כלומר דבר מופלא הוא שכל כך לימדו: לא אומני' לבר קפרא. לפי שהיה איש צדקן ומתירא שמא יעשה שום דבר שישחקו: אמר. בר קפרא לרבי אס לעובדי ראינו משפיע לו טובה כ"כ לעושי ראינו כו' שהיה מגנהו על שלא זימנו: לעושי ראינו. משפיע לו בעוה"ז טובה כ"כ שהתחיל לספר בשבחיו בשביל שזימנו: דכלל

ומן אשתו של טורנוסרופוס. אדון אחד ששמו רופוס והיה מטפטט בדברי תורה כנגד ר"ע והיה ר"ע מנלחו בכל פעם והיה אותו אדון מתבייש וזכר וסיפר לאשתו אמרה לו אני אפתחו ואכשילתו לפי שהיתה יפת תואר ציטר באתה אללו וגילתה שוקה כנגדו ורק ר"ע ושחק וזכה אמרה לו מדוע עשית כן אמר לה השנים אומר לך מה שרקקתי בשביל שמטיפה סרוחה באת וביכתי בשביל שיופך עמיד לבלות בדרך ומה ששחק לא רצה לומר לה אעפ"כ הפצירה זו עד שאמר לה שעמדה להמגייר ומגשף לו אמרה לו וכי יש משונה אמר לה הן ומגיירי לאחר שמת בעלה וגשפת לו והציבה לו ממון גדול: מן קטייעא צר שלום. מפורש במסכת ע"ז פ"ק (דף 17): קופא. קוף: על לחסא. נכנס הקוף בחור אחד צקרקע: רביע. רובץ: הכי דין. כמו שדנתי אתה בתמייה: ידעס ליה. מוכרת אותו: ורבה כריסיה. בטן גדול יש לו: טורמיטא עצדא דעצדי ליה. להיה צילה טורמיטא שווי אלפא זוזי: עד דמטוטרא. שמתעטת כדי שיכול לבלוע שלימה: וחי איס ציס כיצא. צמיעו סרין עליה על ההיא צילה וניכר זה: ודנפקא ממעיו. שלימה ידע אסיא כו': הוה צדיק נפשיה בקולחא.

ומן אשתו של טורנוסרופוס. שהיה ר"ע מקפחו צקראי צפני קיסר ומקנתו צדריס. פעם אחת זכר לצינו סר וזעף אמרה לו אשתו מפני מה פניך זועפים אמר לה מפני ר"ע שמקנטר אותי בכל יום צדריס אמרה לו אליהם של אלו שוגא זמה הוא תן לי רשות ואכשיל אותו צדרי עזירה נתן לה רשות ונתקטטה והלכה לה אלל ר"ע כשראה ר"ע אותה רק שחק וזכה אמרה לו מה אינון הך תלת מילין אמר לה שנים אפרש שלישי לא אפרש רקקתי על שצאת מטיפה סרוחה צכיתי על האי שופרא דצלי צארעא והוא שחק שצפה צרוח הקדש שעמדה להמגייר ולהגשא לו ולא רצה להודיעה אמרה לו כלום יש משונה אמר לה הן הלכה ונתגיירה ונשאת לו לר"ע והכניסה לו ממון הרבה. האי דקטייעא צר שלום מפורש בע"ז (דף 17): ודלמתי הכא דשמע אצוה ואתשיל על נדרה מפרש בכתובות צפ' אע"פ (דף 97). דפתח ליה אילו הוית ידע דהווא חתך לורבה מרצנן מי אדרתיה אמר לו אפי' פרק אחד אפילו הלכה אחת. איכא לאקשווי היכי פתח ליה צהא פתחא והא נולד הוא ומתן לקמן צפ' פותחין (דף 97). דלין פותחין צנולד כיצד אמר קונס שאני נהנה לאיש פלוני ונעשה סופר ואמר אילו הייתי נודר יש לומר דשאני הכא דר"ע על דעת שיעשה סופר נשאה כדאיתא התם צפ' אע"פ צדיקא וכיון שקן לאו נולד הוא דשכיח טובא שילמד פרק אחד והלכה אחת: רב גמרא וכו' קופא. קוף: אשמיט. צרכ ונכנס בתוך חור אחד: איסינון ליה פולסון. ממתד חסידות ולא מן הדין: וסרי. נתקלקל היין: אי הוה טפי הוה גמירין שלא יהו נאים: כי היכי דצנע יסה. כשיעור שחלם יכול לבלוע כחמת צלה לעיסה: סריך עלה. הכאז היה נאחו ונסרין צצילה: וכד נפקא ופסיא. כשהיתה יוצאה מן הגוף: ידע אסיא מאי סמא מסצעי ליה. לפי מראה שצה היה מכיר הרופא בצויה סס יתרפא החולי: בקולחא. לא ידעתי מה הוא. ולפי שלא היה צקי שמואל צצילה טורמיטא היה צדק עלמו בקולחא: עד דמסרין אינשי ציסיה עליה שעריהון. שכל כך היה אותו קולחא צדק אותו עד שהיה שמואל מתעלף ואינשי צימיה מתוך לערן היו סותרות כלופסין. מין תלויס: לא יאכל בצנות שצע. מין אחר של תלויס. ומש"ה לא יאכל עליו לפועל לאכול מאותו המין ששמואל מתעלף ונשאת שוח שהיה סגור עליו: נכנס הקוף בחור אחד צקרקע: רביע. רובץ: הכי דין. כמו שדנתי אתה בתמייה: ידעס ליה. מוכרת אותו: ורבה כריסיה. בטן גדול יש לו: טורמיטא עצדא דעצדי ליה. להיה צילה טורמיטא שווי אלפא זוזי: עד דמטוטרא. שמתעטת כדי שיכול לבלוע שלימה: וחי איס ציס כיצא. צמיעו סרין עליה על ההיא צילה וניכר זה: ודנפקא ממעיו. שלימה ידע אסיא כו': הוה צדיק נפשיה בקולחא.

היינו דומיא דצילה טורמיטא והיה מפשפש כל מעיו אם יש צדן כלז והיה מתחלש ומתעלף כל כך עד שאשתו צוכה עליו ותולשת שערות מחמת דלגה: היה עושה. הפועל שמלכת לו בכלופסין: לא יאכל בצנות שצע. שלא הרשתו המורה לאכול אלף מאותו המין שהוא מלקט דכתיב כי מצא צרכס רעך ואכלת ענבים וגו' (דברים 20): לפדי. מיני מאכל: לאגמורי אלפא מיני לפדי. שילמדו לעשות אלף מיני מאכל: אומניה לדינא. על מאתים מין שלא לימדו: אצוסינו אמרו נשינו טובה. דכתיב נשיתי טובה (איכה ג) שראוה כבר אלף שעכשיו שחווה אצל אנו לא ראינו טובה מעולם שאין אנו יודעים כמה מיני טעם יש בפירות כלומר דבר מופלא הוא שכל כך לימדו: לא אומני' לבר קפרא. לפי שהיה איש צדקן ומתירא שמא יעשה שום דבר שישחקו: אמר. בר קפרא לרבי אס לעובדי ראינו משפיע לו טובה כ"כ לעושי ראינו כו' שהיה מגנהו על שלא זימנו: לעושי ראינו. משפיע לו בעוה"ז טובה כ"כ שהתחיל לספר בשבחיו בשביל שזימנו: דכלל

היה תמה על שהיו כל כך [צקראיין] צמיני טעמוג: נפקו על ציס גגנא דין. להוצאת הנישואין: דכתיב (איכה ג) נשיתי טובה.

היה תמה על שהיו כל כך [צקראיין] צמיני טעמוג: נפקו על ציס גגנא דין. להוצאת הנישואין: דכתיב (איכה ג) נשיתי טובה.

היה תמה על שהיו כל כך [צקראיין] צמיני טעמוג: נפקו על ציס גגנא דין. להוצאת הנישואין: דכתיב (איכה ג) נשיתי טובה.

היה תמה על שהיו כל כך [צקראיין] צמיני טעמוג: נפקו על ציס גגנא דין. להוצאת הנישואין: דכתיב (איכה ג) נשיתי טובה.

היה תמה על שהיו כל כך [צקראיין] צמיני טעמוג: נפקו על ציס גגנא דין. להוצאת הנישואין: דכתיב (איכה ג) נשיתי טובה.

היה תמה על שהיו כל כך [צקראיין] צמיני טעמוג: נפקו על ציס גגנא דין. להוצאת הנישואין: דכתיב (איכה ג) נשיתי טובה.

היה תמה על שהיו כל כך [צקראיין] צמיני טעמוג: נפקו על ציס גגנא דין. להוצאת הנישואין: דכתיב (איכה ג) נשיתי טובה.

היה תמה על שהיו כל כך [צקראיין] צמיני טעמוג: נפקו על ציס גגנא דין. להוצאת הנישואין: דכתיב (איכה ג) נשיתי טובה.

היה תמה על שהיו כל כך [צקראיין] צמיני טעמוג: נפקו על ציס גגנא דין. להוצאת הנישואין: דכתיב (איכה ג) נשיתי טובה.

היה תמה על שהיו כל כך [צקראיין] צמיני טעמוג: נפקו על ציס גגנא דין. להוצאת הנישואין: דכתיב (איכה ג) נשיתי טובה.

היה תמה על שהיו כל כך [צקראיין] צמיני טעמוג: נפקו על ציס גגנא דין. להוצאת הנישואין: דכתיב (איכה ג) נשיתי טובה.